

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของโลกมีการพัฒนาอย่างกว้างไกล ทุกคนจำเป็นต้องตามให้ทันเพื่อให้ทันสมัยและรับรู้ข่าวสารต่างๆ ได้ทัดเทียมนานาประเทศ จึงจำเป็นต้องมีการสื่อสารเข้ามาเกี่ยวข้องเพื่อติดต่อกับนานาประเทศซึ่งจำเป็นต้องใช้ภาษาสากลในการติดต่อสื่อสารเพื่อความเข้าใจที่ตรงกันและภาษาสากลภาษาหนึ่งที่ใช้ในปัจจุบันก็คือภาษาอังกฤษกระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในทุกระดับชั้นเพื่อเสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์ สร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์เป็นรากฐานและการเตรียมความพร้อมในการเรียนของเยาวชนรุ่นใหม่ให้สอดคล้องกับสังคมยุคข้อมูลข่าวสารช่วยให้นักเรียนเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกลสามารถพัฒนาความคิดและมองโลกกว้างขึ้นโดยมีความคาดหวังว่าเมื่อนักเรียนเรียนภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา นักเรียนจะมีความรู้ความสามารถในการรับและส่งสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิดความรู้ความเข้าใจความรู้สึกและทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า 1) และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ก็มีความมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552, หน้า 4-5) ดังนั้นแนวโน้มในการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันจึงเน้นการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งการสอน

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนั้นเน้นการบูรณาการทั้ง 4 ทักษะได้แก่ ทักษะฟัง ทักษะพูด ทักษะอ่านและทักษะเขียน ซึ่งการอ่านถือเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ จากทักษะหลักทั้ง 4 ทักษะ เนื่องจากทักษะอ่านเป็นทักษะที่คงอยู่กับผู้เรียนนานที่สุดและมีโอกาสได้ใช้มากที่สุดหลังจบการศึกษาแล้วหรืออาจถือว่าเป็นทักษะเดียวที่อยู่กับผู้เรียนไปตลอดชีวิต ในขณะที่ทักษะอื่นมีโอกาสใช้น้อยและอาจลืมไปในที่สุด ด้วยเหตุนี้ การอ่านจึงเป็นทักษะเป้าหมายและจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนใช้ทักษะการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพและใช้เป็นเครื่องมือสำคัญเพื่อนำไปสู่ความรู้และความสำเร็จในชีวิตต่อไป (รัชฎา ทับเทศ, 2554, หน้า 1-2) นอกจากนี้ ทักษะการอ่านถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ทำให้บุคคลก้าวหน้าและทันต่อเหตุการณ์ ฉะนั้น การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้เยาวชน จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (ลักขณา แสงขาว, 2553, หน้า 2) ไม่เพียงแต่นักการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการอ่าน องค์การสหประชาชาติ ก็เห็นความสำคัญของการอ่านว่าเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต โดยเห็นว่า ผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออกมักจะเสียเปรียบกลายเป็นคนล้าหลัง ไม่ทันโลก ไม่ทันเหตุการณ์ อาจถูกหลอกลวงได้ง่ายและไม่เชื่อมั่นในตนเอง ไม่มีความสุขในการเข้าสังคม การอ่านหนังสือไม่ออกทำให้บุคคลนั้นรู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองไร้ศักดิ์ศรี ไม่สามารถร่วมพูดคุยเรื่องต่างๆ กับผู้อื่นได้อย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้นการอ่านจึงเป็นทักษะเบื้องต้นที่มนุษย์ทุกคนจำเป็นต้องใช้ในการดำเนินชีวิต (ไพพรรณ อินทนิล, 2546, หน้า 7)

แม้ทักษะการอ่านจะมีความสำคัญมากเท่าใดแต่หากอ่านแล้วไม่เข้าใจสิ่งที่อ่านก็จะทำให้การอ่านนั้นไม่ประสบความสำเร็จเพราะความเข้าใจในการอ่านถือเป็นจุดหมายหลักของการอ่านทุกชนิดดังที่ รังสิมา บัวขวัญ (2551, หน้า 1) ได้กล่าวไว้ว่า ความเข้าใจในการอ่านนับว่าเป็นจุดประสงค์หรือหัวใจในการอ่าน ผู้ที่มีความสามารถในการเข้าใจในสิ่งที่ตนอ่านนั้นต้องมีพฤติกรรมที่แสดงออกหลายประการ ได้แก่ การแปลความหมาย การตีความ การขยายความและการผสมผสานความรู้ ความคิดใหม่ให้เข้ากับความรู้เดิม สามารถสรุปและประเมินค่าในสิ่งที่อ่านได้สอดคล้องกับเพ็ญศรี รังสิยากุล (2528, หน้า 125 อ้างถึงใน บุษบา ใจคำ, 2553, หน้า 40) ที่กล่าวว่าระดับความเข้าใจในการอ่านสามารถแบ่งออกเป็น 3 ระดับใหญ่ๆ ด้วยกันคือระดับความเข้าใจความหมายตามตัวอักษรระดับความเข้าใจแบบตีความและระดับความเข้าใจที่นำไปสู่การสรุปและ Herber and Herber (1993, p. 219 อ้างถึงในรุ่งสุรีย์ กองเพชร, 2552, หน้า 11) กล่าวว่าความเข้าใจในการอ่านแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับต้น คือความเข้าใจระดับตาม

ตัวอักษร ระดับปานกลาง คือ ความเข้าใจระดับตีความ และระดับสูง คือ ความเข้าใจระดับประยุกต์ใช้จากการศึกษาระดับความเข้าใจในการอ่านสอดคล้องกับ Conley (1995, p. 178) พบว่า ความเข้าใจในการอ่านแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับความเข้าใจตามตัวอักษร เป็นความเข้าใจขั้นพื้นฐานซึ่งผู้เรียนสามารถบอกรายละเอียดและตอบคำถามเกี่ยวกับบทอ่านได้ ระดับความเข้าใจ ขั้นตีความ โดยผู้เรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์และบอกความสัมพันธ์ของเรื่องที่ได้ ระดับความเข้าใจขั้นประยุกต์ใช้ เป็นการเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์ของผู้เรียนเพื่อนำข้อมูลมาสรุปหรืออภิปรายได้

จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2557 ในระดับประเทศ พบว่า วิชาภาษาอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ย 27.46 คะแนน คะแนนสูงสุด 98 คะแนน และคะแนนต่ำสุด 0 คะแนน ในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า คะแนนเฉลี่ย 26.87 คะแนน คะแนนสูงสุด 98 คะแนน และคะแนนต่ำสุด 2 คะแนนในระดับโรงเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 24.29 คะแนน คะแนนสูงสุด 50 คะแนน และคะแนนต่ำสุด 6 คะแนน (โรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคม, 2557, หน้า 30) ซึ่งคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคมมีผลคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษา โดยสาระที่ได้คะแนนต่ำ คือ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสารซึ่งมีเนื้อหาสาระการใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียนแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสมแต่เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ขาดความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่านและไม่สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาได้ทำให้ผลการสอบ มีคะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับประเทศตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับที่ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจปัญหาในการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนในโรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคม พบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากนักเรียนยังมีปัญหาในด้านการอ่านภาษาอังกฤษ คือ ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน ไม่สามารถจับใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2556 พบว่า อยู่ในระดับควรปรับปรุง (โรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคม, 2557, หน้า 45) จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จึงสนใจที่จะหาแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าว โดยได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษซึ่งจากการศึกษาพบว่า การศึกษาที่ผ่านมาล้วนส่งเสริม

และสนับสนุนว่า การนำบริบทในท้องถิ่นของผู้เรียนมาใช้เป็นเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ด้านภาษา ทำให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถทางภาษาของตนได้ดีขึ้น ดังเช่น งานวิจัยของ กายสิทธิ์ วงศ์จำปา (2551, หน้า 99–100) ที่นำเนื้อหาท้องถิ่น จังหวัดนครพนม มาสร้างเป็นหลักสูตรสถานศึกษา วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวนครพนม ใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้และแรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นหลังการเรียนรู้โดยใช้เนื้อหาในท้องถิ่นเพราะเนื้อหาท้องถิ่นเป็นเนื้อหาที่ใกล้ตัวผู้เรียน สามารถส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการใช้ภาษาของผู้เรียนได้จริง สำหรับงานวิจัยของสกาวิ พิมพิรัตน์ (2551, หน้า 70–74) ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนสูงขึ้นหลังจากเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่นเนื่องจากเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับเรื่องราวใกล้ตัวหรือเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับท้องถิ่นของนักเรียนเป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยและมีประสบการณ์เดิมอยู่แล้วจึงง่ายต่อการทำความเข้าใจในเนื้อหา นอกจากนี้งานวิจัยของ อภิสรา อภัยพรหม (2552, หน้า 75–77) พบว่า ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิมช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจได้ดี เนื่องจากนักเรียนได้ฝึกนำความรู้ความจำที่ตนเองเคยพบมาสร้างความรู้ใหม่ สำหรับเพ็ญภา บำรุงสุข (2553, หน้า 111–119) ซึ่งได้พัฒนาบทเรียนภาษาอังกฤษที่เน้นเนื้อหาในท้องถิ่นโดยบูรณาการกิจกรรมมุ่งปฏิบัติงานกับกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า บทเรียนภาษาอังกฤษที่เน้นเนื้อหาในท้องถิ่นมีประสิทธิภาพและมีคุณค่าเหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียน รวมทั้งสามารถพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้มีความสามารถทางการพูดที่สูงขึ้น กิจกรรมการเรียนรู้มุ่งให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง เอื้อประโยชน์ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ร่วมกัน ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียนรู้ ผู้เรียนจึงมีความพึงพอใจในการเรียนมาก

นอกจากนี้ การนำเนื้อหาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้มีส่วนช่วยในการส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาได้ เนื่องจากในส่วนของเนื้อหาท้องถิ่นจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงเนื้อหากับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้ง่ายยิ่งขึ้น ดังเช่น งานวิจัยของ อำนวย สมบัติยานุชิต (2552, บทคัดย่อ) และจรัส ภูพานนิล (2553, บทคัดย่อ) ที่ใช้เนื้อหาบริบทท้องถิ่น ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นได้แก่ วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม สถานที่สำคัญ แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดกาฬสินธุ์ กิจกรรมที่นักเรียนได้ปฏิบัติเป็นงานประจำปีของโรงเรียน และวัฒนธรรมประเพณีที่น่าสนใจ สถานที่สำคัญที่ปรากฏอยู่ในท้องถิ่น มาใช้ในการ

จัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ พบว่า เนื้อหาดังกล่าวมีส่วนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้สูงขึ้น

นอกจากเนื้อหาท้องถิ่นจะมีส่วนช่วยในการจัดการเรียนการสอนแล้ว เรื่องราวของท้องถิ่นยังมีหลากหลายประเด็นที่สัมพันธ์กับวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น อาทิ เรื่องของพิธีกรรม ความเชื่อ ภูมิปัญญาทรัพยากร การตั้งถิ่นฐานวิถีการดำรงชีวิต ศิลปะการละเล่น วัฒนธรรม ประเพณี โบราณสถาน โบราณวัตถุกลุ่มชนชาติพันธุ์ การเรียนรู้เรื่องต่างๆ เหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสัมผัสคุณค่าของมรดกที่บรรพบุรุษได้สั่งสมมาแต่เนื่องจากในปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมเป็นไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้คนที่อยู่ในชนบทหรือต่างจังหวัดอย่างเห็นได้ชัด มีการรับเอาวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาใช้โดยไม่ได้ปรับให้สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตทำให้วิถีชีวิตดั้งเดิมของคนไทยสูญหายไป เกิดการรับค่านิยมและแนวการปฏิบัติที่อาจไม่เหมาะสม วัฒนธรรมและประเพณีที่ดั้งเดิมในสังคมสูญหายไป หรืออาจถูกบิดเบือนไปจากหลักการดั้งเดิมที่ดี รวมทั้งอาจถูกกลืนเลยมิได้นำมาประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนเท่าที่ควร (สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ออนไลน์) จากแต่เดิมสังคมชนบทนั้นอยู่กันอย่างเรียบง่ายในกรอบของประเพณี ที่มีจารีตและขนบธรรมเนียมท้องถิ่นคอยควบคุม ให้ผู้คนอยู่กันอย่างสงบสุข ปัจจุบันเมื่อคนรุ่นหนุ่มสาวย้ายออกไปทำงานที่อื่น โดยเฉพาะผู้ที่ป็นหัวหน้าครอบครัวขาดหายไปเป็นเวลาหลายๆ เดือน ทำให้สภาพครอบครัวขาดความสมบูรณ์ เด็กไม่มีความอบอุ่น ในขณะที่คนรุ่นใหม่ ก็หมดความเชื่อถือ ในความรู้ ความสามารถต่อการเป็นผู้นำของคนรุ่นก่อน เพราะตนได้เล่าเรียนความรู้ใหม่ๆ จากในเมือง มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ได้พร้อมกันนั้นก็รับเอาความทันสมัยหลายๆ อย่างมาจากภายนอก จึงทำให้หมดความเลื่อมใส และเชื่อถือในสิ่งที่ป็นจารีตและประเพณีของท้องถิ่นที่เคยมีบทบาทในการสร้างและควบคุม ความสัมพันธ์ทางสังคม (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน, ออนไลน์) จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับท้องถิ่น ซึ่งเป็นสิ่งใกล้ตัวและมีความเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของผู้เรียน เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและเห็นความสำคัญของท้องถิ่นของตนเกิดความตระหนักในคุณค่า ความภูมิใจ ความรู้สึกมีศักดิ์ศรีและความผูกพันกับท้องถิ่นมีสำนึกที่จะสร้างความเจริญก้าวหน้าให้ท้องถิ่นของตนต่อไป

จากสภาพปัญหาและแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญในการนำเนื้อหาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากนักเรียนในโรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคมร้อยละ 80 เป็นชนเผ่าไทใต้ มีวัฒนธรรม ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของRichards and Theodore (2002, p. 47) ที่กล่าวว่า การเรียนของผู้เรียนจะเกิดประสิทธิผลได้ก็ต่อเมื่อเนื้อหาในการเรียนเกี่ยวข้องกับความต้องการและประสบการณ์ของผู้เรียนโดยตรง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคม รวมทั้งเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการอ่านแล้วยังเกิดความตระหนักรักในท้องถิ่นของตนเองยิ่งขึ้น

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น เรื่อง วิถีชีวิตไทใต้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75หรือไม่
2. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น เรื่อง วิถีชีวิตไทใต้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่
3. ความตระหนักรักในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น เรื่อง วิถีชีวิตไทใต้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น เรื่อง วิถีชีวิตไทใต้ มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในระดับใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น เรื่อง วิถีชีวิตไทลื้อ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่นเรื่อง วิถีชีวิตไทลื้อ ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบความตระหนักรู้ในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น เรื่อง วิถีชีวิตไทลื้อก่อนเรียนและหลังเรียน
4. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น เรื่อง วิถีชีวิตไทลื้อ

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น เรื่อง วิถีชีวิตไทลื้อเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น เรื่อง วิถีชีวิตไทลื้อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ความตระหนักรู้ในท้องถิ่นของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่นเรื่อง วิถีชีวิตไทลื้อ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
4. นักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น เรื่อง วิถีชีวิตไทลื้อ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ มีระดับความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากขึ้นไป

ความสำคัญของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัย ไว้ว่า ผลการวิจัยจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของครูและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ดังนี้

1. เป็นแนวทางแก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในการนำกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น ไปปรับปรุงใช้ในการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นของตนเอง
2. เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับครูผู้สอนหรือผู้วิจัยอื่นที่สามารถนำวิธีสอนดังกล่าวไปประยุกต์และพัฒนาการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษในระดับชั้นอื่นหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ต่อไป
3. เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้ในท้องถิ่นให้กับนักเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำนวน 275 คน จำนวน 6 ห้องเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 2/6 โรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 34คนซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม เนื่องจากเป็นการจัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถ มีนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน อยู่คละกันซึ่งสามารถเป็นตัวแทนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่นเรื่อง
วิถีชีวิตไทลื้อ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 75/75

2.2 ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

2.3 ความตระหนักรักในท้องถิ่น

2.4 ความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ นำมาจากหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับบริบทท้องถิ่นที่ใกล้ตัวนักเรียน ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของอำเภอกุสุมาลย์ สถานที่สำคัญของชนเผ่าไทลื้อในอำเภอกุสุมาลย์ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ ภาษา วัฒนธรรมประเพณีที่น่าสนใจของชนเผ่าไทลื้อ ดังนี้ 1. Welcome to My Hometown 2. Thai So People 3. Thai So Identity 4. So Thang Bang Dance 5. Yao Ritual 6. We love Kusuman

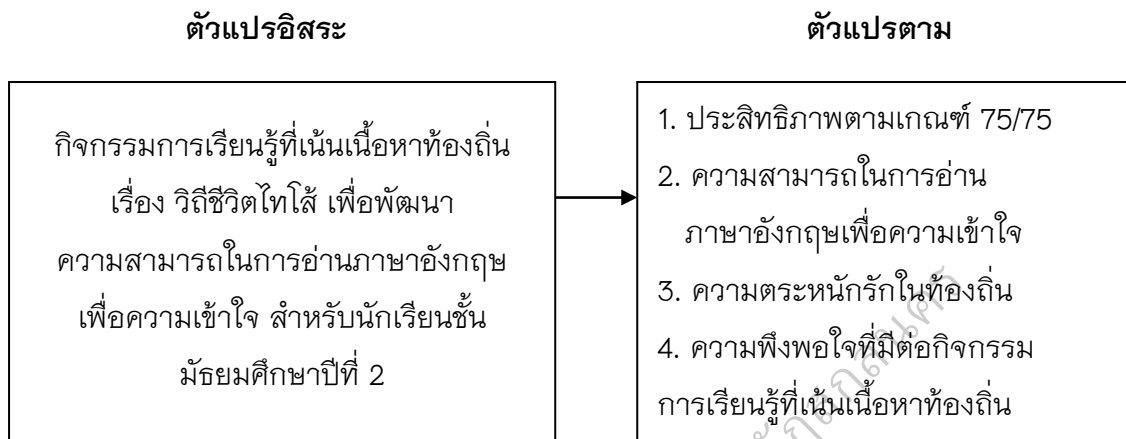
ระยะเวลาในการทำวิจัย

ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ๆ ละ 3 คาบๆ ละ 50 นาที รวมเป็นเวลา 18 คาบ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โดยไม่รวมเวลาในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน อย่างละ 1 คาบ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รวมถึงการสำรวจบริบทของท้องถิ่น ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคม พบว่า ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวไทลื้อมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ภาษา ความเชื่อ วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นอันเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ดังนั้น หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนจึงได้ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นและให้นักเรียนเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงได้นำ

หลักการดังกล่าวมาสร้างเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสามารถในการภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น เรื่อง วิถีชีวิตไท้ไส้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับบริบทท้องถิ่นที่ใกล้ตัวนักเรียน ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปและสถานที่สำคัญต่างๆ ในอำเภอกุสุมาลย์ ได้แก่ เรื่อง Welcome to My Hometown ชนเผ่าไท้ไส้ที่มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ อาหาร อาชีพ และภาษาพูดที่เป็นอัตลักษณ์เป็นของตนเอง ประกอบด้วย 2 เรื่อง ได้แก่ Thai So People และ Thai So Identity วัฒนธรรมประเพณีที่น่าสนใจของคนไท้ไส้ในอำเภอกุสุมาลย์ประกอบด้วย 3 เรื่อง ได้แก่ So Thang Bang Dance, Yao Ritual และ We love Kusuman โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาจากเอกสาร หลักฐานสิ่งตีพิมพ์ อินเทอร์เน็ต การสอบถามข้อมูลจากปราชญ์ท้องถิ่นซึ่งมีเนื้อหาเหมาะสมสอดคล้องกับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 กิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre-reading Activities) เป็นการสร้างแรงจูงใจในการอ่าน โดยครูผู้สอนอาจใช้กิจกรรมนำให้ผู้เรียนได้มีข้อมูลบางส่วนเพื่อช่วยสร้างความเข้าใจในบริบทก่อนเริ่มต้นอ่านสารที่กำหนดซึ่งจะมีกิจกรรม เช่น การคาดคะเนเรื่องที่อ่าน การเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท โดยดูจากประโยคข้างเคียงหรือรูปภาพ เป็นต้น

1.2 กิจกรรมระหว่างอ่าน (While-Reading Activities) เป็นการทำความเข้าใจโครงสร้างและเนื้อความในเรื่องที่อ่านโดยจัดกิจกรรมให้พูดโต้ตอบกิจกรรมที่จัดให้ในขณะที่ฝึกอ่าน เป็นอ่านแล้วจับคู่คำศัพท์ กับ คำจำกัดความ หรือ จับคู่ประโยคเนื้อเรื่องกับภาพ อ่านแล้วเรียงภาพ ตามเนื้อเรื่องที่อ่าน หรือ เรียงประโยคอ่านแล้วเติมคำ ประโยคหรือข้อความ ลงในภาพ อ่านแล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องหรือเลือกประโยคถูกผิด อ่านแล้วสรุปใจความสำคัญหรือตั้งชื่อเรื่อง

1.3 กิจกรรมหลังการอ่าน (Post-Reading) เป็นกิจกรรมฝึกการใช้ภาษาในลักษณะทักษะสัมพันธ์เพิ่มขึ้นโดยฝึกการแข่งขันเกี่ยวกับคำศัพท์ สำนวน ไวยากรณ์ จากเรื่องที่ได้อ่านเป็นการตรวจสอบทบทวนความรู้ ความถูกต้องของคำศัพท์ สำนวน โครงสร้างไวยากรณ์หรือร่วมกันฝึกตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องแล้วช่วยกันหาคำตอบ

2. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ หมายถึง พฤติกรรมของผู้เรียนหลังจากเรียนเรื่องราวที่กำหนดให้โดยวัดได้จากแบบซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

2.1 ระดับความเข้าใจตามตัวอักษรเป็นความเข้าใจขั้นพื้นฐาน คือ แปลความหมายตัวอักษรที่ปรากฏอยู่ในบทอ่านได้ บอกรายละเอียดและตอบคำถามเกี่ยวกับบทอ่านตามที่คุณเขียนได้เขียนแสดงไว้อย่างชัดเจนได้

2.2 ระดับความเข้าใจขั้นตีความ หมายถึงผู้เรียนต้องหาความสัมพันธ์เปรียบเทียบข้อมูล จากเรื่องกับประสบการณ์ของตน เรียงลำดับเหตุการณ์ ทราบความสัมพันธ์ของเหตุและผล และตีความสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้เขียนไว้โดยตรง

2.3 ระดับความเข้าใจขั้นประยุกต์ใช้ หมายถึง การนำเอาแนวคิดหรือความรู้ที่ได้จากบทอ่านไปใช้ในสถานการณ์ หรือเชื่อมโยงความรู้จากประสบการณ์เดิมเข้ากับความรู้ที่ได้จากบทอ่าน เพื่อสรุปว่าจะนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้อย่างไร หรือนำความรู้มาอภิปรายได้

3. ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 หมายถึง กระบวนการประเมินคุณค่าของกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ เรื่อง วิถีชีวิตไท่ไล่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 คือ

75 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบย่อยในแต่ละแผน ระหว่างการพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น เรื่อง วิถีชีวิตไท่ไล่

75 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่เน้นเนื้อหาในท้องถิ่น เรื่อง วิถีชีวิตไท่ไล่ เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ มี 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ หลังการพัฒนา

4. ความตระหนักรักในท้องถิ่น หมายถึง การแสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่แสดงถึงความรู้สึกนึกคิด การรับรู้ และการเห็นความสำคัญ การเข้าใจในคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นไท่ไล่ในอำเภอกุสุมาลย์ ความตั้งใจ พอใจที่จะอนุรักษ์ มีความเป็นห่วงและกังวลต่อสิ่งที่เกิดขึ้นกับวัฒนธรรมท้องถิ่น และวิธีการสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยวัดจากแบบวัดความตระหนักรักในท้องถิ่นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ ระดับความตระหนักมากที่สุด 5 คะแนน ระดับความตระหนักมาก 4 คะแนน ระดับความตระหนักปานกลาง 3 คะแนน ระดับความตระหนักน้อย 2 คะแนน ระดับความตระหนักน้อยที่สุด 1 คะแนน

5. ความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น หมายถึง ความรู้สึกชอบใจ มีความคิดเห็นในทางบวกต่อกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งวัดได้จากแบบวัดความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ ระดับความพึงพอใจมากที่สุด 5 คะแนน ระดับความพึงพอใจมาก 4 คะแนน ระดับความพึงพอใจปานกลาง 3 คะแนน ระดับความพึงพอใจน้อย 2 คะแนน ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด 1 คะแนน